2015

SANSKRIT

(General)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer any *one* of the following : 10 তলত দিয়া যি কোনো এটাৰ উত্তৰ লিখাঁ :

- (a) Give an account of the Sanskrit lyric poetry.
   সংস্কৃত গীতি-কাব্যসমূহৰ এটি বিৱৰণ দাঙি ধৰা।
- (b) Present a discussion on Pañcamahākāvya in Sanskrit literature.
  সংস্কৃত সাহিত্যৰ 'পঞ্চমহাকাব্য'ৰ বিষয়ে এটি আলোচনা আগবঢ়োৱাঁ।
- 2. Write short notes on any three of the following:

 $2 \times 3 = 6$

তলত দিয়া যি কোনো তিনিটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখাঁ :

- (a) Bāṇabhaṭṭa বাণভট্ট
- (b) Raghuvamsam 'ৰঘুবংশম্'

A16/6

(Turn Over)

- (c) Mahākāvya মহাকাব্য
- (d) Kalhaṇa কল্**হ**ণ

8 (Sem-3) SAM

- 3. Rewrite the following sentences correctly keeping the names of the books intact: 1×4=4 কিতাপসমূহৰ নামবোৰ একেদৰেই ৰাখি তলৰ বাক্যকেইটা শুদ্ধকৈ লিখাঁ:
  - (a) The Kumārasambhavam is a Mahākāvya written by Kumāradāsa.

    'কুমাৰসম্ভবম্' কুমাৰদাসে ৰচনা কৰা এখনি মহাকাব্য।
  - (b) Rājataraṅgiṇī is a famous lyric poetry. 'ৰাজতৰঙ্গিণী' এখন বিখ্যাত গীতি-কাব্য।
  - (c) The Bhattikāvyam Mahākāvya is divided into six Kāṇḍas (Sections).

    'ভট্টিকাব্যম্' মহাকাব্যখনি ছয়টা কাণ্ডত বিভক্ত।
  - (d) The Harsacarita describes about the poet Śrīharsa.

    'হৰ্ষচৰিত'ত কবি শ্ৰীহৰ্ষৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা আছে।
- 4. Account for the case-endings in the underlined words of the following : 1×5=5 তলত দিয়াবোৰৰ আঁচটনা পদসমূহৰ বিভক্তি নির্ণয় কৰাঁ :
  - (a) माता पुत्राय चन्द्रं दर्शयति।

- (b) द्वादशभिवेषैं: व्याकरणं श्रूयते।
- (c) अयं साहित्ये निपुणः।
- (d) समीरणः मन्दं मन्दं वहति।
- (e) देव, श्रृ्यतां मे तथ्यवचनम्।
- 5. Explain the following Sūtras (any two): 5×2=10 তলত দিয়া সূত্ৰবোৰৰ থি কোনো দুটা ব্যাখ্যা কৰাঁ:
  - (a) स्वतन्त्रः कर्ता कार्यक्रिक अञ्चलका समामान्यक स्था
  - (b) कर्तृकरणयोस्तृतीया
  - (c) कर्तुरीप्सिततमं कर्म
  - (d) षष्ठी शेषे

A16/6

6. Prepare a note on the content of the Hitopadeśa. Make a brief assessment of Nārāyaṇa as a Didactic Fable writer of Sanskrit literature with special reference to the Mitralābha of the Hitopadeśa prescribed as your text.

10

'হিতোপদেশ'ৰ বিষয়বস্তুৰ ওপৰত এটি টোকা যুগুত কৰাঁ। তোমাৰ পাঠ্যৰূপে সন্নিৱিষ্ট 'হিতোপদেশ'ৰ 'মিত্ৰলাভ'ৰ বিশেষ উল্লেখেৰে সংস্কৃত সাহিত্যৰ 'উপদেশমূলক কথা'ৰ ৰচক হিচাপে নাৰায়ণৰ এটি চমু মূল্যায়ন আগবঢ়োৱাঁ।

Or / অথবা

- 7. Explain any one of the following: 5
  তলত দিয়া যি কোনো এফাঁকি ব্যাখ্যা কৰাঁ:
  - (a) अल्पानामपि वस्तूनां संहतिः कार्यसाधिका। तृणैर्गुणत्वमापन्नैर्वध्यन्ते मत्तदन्तिनः॥
  - (b) अरावप्युचितं कार्य्यमातिथ्यं गृहमागते। छेत्तुः पार्श्वगताच्छायां नोपसंहरति द्रुमः॥
- Answer the following questions : 2×2=4
   তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ :
  - (a) Quote from your memory any verse of the Hitopadeśa which is not in the question paper.
     প্ৰশ্নকাকতত নথকা 'হিতোপদেশ'ৰ যি কোনো এফাঁকি শ্লোক উল্লেখ কৰা।
  - (b) Who was মুৰুদ্ধি? What was the name of the vulture who dwelt on the Grdhrakūta hill?
    সুবৃদ্ধি কোন আছিল? গৃধকৃট পৰ্বতত বাস কৰা শগুণটোৰ নামটো কি আছিল?

- 9. What was the name of the king of Pāṭaliputra as found in the Mitralābha?
  'মিত্ৰলাভ'ত পোৱা অনুসৰি পাটলিপুত্ৰৰ ৰজাজনৰ নাম কি আছিল?
- 10. (a) Define and illustrate any two of the following: 5×2=10
  তলৰ যি কোনো দুটাৰ সংজ্ঞা আৰু উদাহৰণ দিয়াঁ:
  - (i) इन्द्रवज्र
  - (ii) मालिर्न
  - (iii) द्रुतविलम्बित
  - (iv) मन्दाक्रान्ता
  - (b) Write a short note on any one of the following:
    তলৰ যি কোনো এটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখাঁ:
    - (i) गण
    - (ii) जाति
    - (iii) यति
    - (iv) समवृत्त

11. Translate into Sanskrit :
সংস্কৃতলৈ অনুবাদ কৰাঁ :

- (a) India is our motherland which is dearer to us than our lives.
  ভাৰতবৰ্ষ আমাৰ মাতৃভূমি—যি আমাৰ প্ৰাণতকৈও অধিক মৰমৰ ৷
- (b) You should respect your elders and carry out what they say.

  তুমি তোমাৰ জ্যেষ্ঠজনক সন্মান কৰা উচিত আৰু তেওঁলোকে কোৱা কথা পালন কৰা উচিত।
- (c) The Brahmaputra is a holy river. It is the biggest river in the world.

  ব্ৰহ্মপুত্ৰ এখন পৱিত্ৰ নদী। ই পৃথিৱীৰ ভিতৰতে আটাইতকৈ দীঘল নদী।
- (d) What is your father's name? In which city of Assam does he live?
  তোমাৰ দেউতাৰাৰ নাম কি? তেওঁ অসমৰ কোনখন নগৰত বাস কৰে?

* * *